

Revision af Viborg Kommunes Klimaplan 2022

Input fra Business Viborgs repræsentant i Det Grønne Råd

1. Indledning

Dette input vedrører Viborg Kommunes klimaplan med særligt fokus på samspillet mellem **klimamål, energiforsyning og erhvervsudvikling**. Det er afgørende, at klimaplanen ikke alene adresserer reduktion af CO₂-udledninger, men også understøtter kommunens erhvervsstrategi og konkurrenceevne.

Virksomhedernes adgang til stabil, konkurrencedygtig og grøn energiforsyning er i dag en forudsætning for både vækst, investeringer og opfyldelse af klimamål. Kommunens energiplanlægning bør derfor ses som et aktivt erhvervspolitisk redskab.

2. Virksomhedernes behov og kommunens rolle

Virksomheder i Viborg Kommune står over for:

- stigende elforbrug som følge af elektrificering
- øgede krav til dokumentation af produkters CO₂-aftryk
- usikkerhed om fremtidige elpriser og netkapacitet

Adgang til **billig, stabil og vedvarende energi** forbedrer virksomhedernes konkurrenceevne og styrker kommunens attraktivitet som erhvervskommune. Omvendt kan usikker energiforsyning blive en barriere for både fastholdelse og tiltrækning af virksomheder.

Det anbefales derfor, at klimaplanen tydeligt anerkender, at **energipolitik er erhvervspolitik**, og at energiinfrastruktur indtænkes som en del af kommunens samlede erhvervsstrategi.

3. Vedvarende energi som middel til opfyldelse af klimamål

Vedvarende energi spiller en central rolle i opfyldelsen af Viborg Kommunes klimamål. Samtidig er VE en forudsætning for, at virksomheder kan reducere deres scope 1- og 2-udledninger samt bidrage til kommunens samlede CO₂-reduktion.

En mere direkte kobling mellem lokal VE-produktion og erhvervsmæssigt energiforbrug kan:

- øge den lokale anvendelse af grøn strøm
- reducere belastningen af det overordnede elnet
- fremme energieffektivitet og fleksibelt forbrug
- accelerere realiseringen af kommunens klimamål

4. Forslag: Kombinerede erhvervs- og VE-områder ved ny motorvej

Med etableringen af den nye midtjyske motorvej vest om Viborg opstår en strategisk mulighed for at tænke **infrastruktur, erhvervsudvikling og grøn energi sammen**.

Det foreslås, at Viborg Kommune i klimaplanen arbejder videre med muligheden for at udpege **kombinerede erhvervs- og vedvarende energiområder** i tilknytning til motorvejen.

4.1 Centrale elementer i forslaget

- Etablering af solceller og evt. andre VE-anlæg langs motorvejen i sammenhæng med nye erhvervsområder.
- Levering af strøm via såkaldte *direct lines*, hvor VE-produktionen kobles direkte til erhvervsområderne uden om det kollektive elnet, hvor dette er muligt.
- Anvendelse af digitale energistyringsløsninger, der:
 - optimerer balancen mellem lokal produktion og forbrug
 - aktiverer fleksible forbrugere (fx varmekæder, procesanlæg eller køl/frys)
 - sikrer intelligent samspil med det offentlige elnet.

4.2 Sammenhæng med erhvervsstrategien

Forslaget understøtter kommunens erhvervsstrategi ved at:

- skabe et tydeligt og differentierende erhvervstilbud
- give virksomheder *plug-and-play*-adgang til grøn energi
- tilbyde stabile og forudsigelige energipriser
- styrke kommunens position i konkurrencen om grønne og energiintensive virksomheder

5. Samlet klima- og erhvervsmæssig gevinst

Kombinerede erhvervs- og VE-områder vil bidrage til:

- hurtigere CO₂-reduktion gennem direkte anvendelse af VE
- bedre udnyttelse af lokale energiressourcer
- øget forsyningssikkerhed
- øget investeringslyst og erhvervsvækst

Dermed understøtter forslaget både klimaplanens målsætninger og Viborg Kommunes langsigtede erhvervsudvikling.

6. Supplerende forslag: Sammentænkning af erhvervsudvikling, VE og natur- og klimainitiativer

Det foreslås, at Viborg Kommune i klimaplanen arbejder for en model, hvor **udstyknings- og udviklingsarealer til erhverv og vedvarende energi også bidrager til finansiering af udtagning af klima- og miljøbelastende landbrugsjord.**

6.1 Udtagning af lavbunds- og belastede landbrugsarealer

I forbindelse med etablering af nye erhvervs- og VE-områder – herunder langs den nye midtjyske motorvej – kan kommunen:

- prioritere udtagning af lavbundsarealer og andre klima- og miljøbelastende landbrugsjorde
- reducere udledningen af drivhusgasser fra disse arealer
- forbedre vandmiljø, biodiversitet og naturkvalitet

De udtagne arealer kan samtidig anvendes som **erstatningsnatur og landskabelige kompensationsarealer** i forbindelse med motorvejsanlægget. Hermed skabes en sammenhængende løsning, hvor infrastruktur, erhvervsudvikling, klima og natur går hånd i hånd.

6.2 Medfinansiering via arealudvikling

Udstykning og værdiskabelse i forbindelse med erhvervs- og VE-områder kan anvendes som løftestang til:

- helt eller delvist at medfinansiere jordudtagning
- understøtte langsigtet naturforvaltning
- reducere kommunens samlede omkostninger til erstatningsnatur

En sådan model vil styrke den samfundsøkonomiske effektivitet og bidrage direkte til kommunens klima- og miljømål.

6.3 Virksomhedernes mulighed for investering i lokale natur- og klimaprojekter

Det anbefales endvidere, at Viborg Kommune skaber rammer for, at virksomheder kan **investere direkte i lokale natur- og klimaprojekter**.

Dette kan eksempelvis ske gennem:

- partnerskaber mellem kommune, virksomheder og lodsejere
- projektpuljer knyttet til konkrete udtagnings- og naturprojekter
- langsigtede aftaler om naturpleje og CO₂-reduktion

For virksomhederne giver dette mulighed for:

- at bidrage konkret til lokale klima- og naturforbedringer
- at dokumentere indsatser i relation til ESG-krav, bæredygtighedsrapportering og kundekrav
- at styrke deres lokale forankring og grønne profil

For kommunen betyder det:

- mobilisering af privat kapital til grøn omstilling
- hurtigere realisering af klima- og naturprojekter
- styrket samarbejde med erhvervslivet om fælles mål

7. Afslutning

Det anbefales, at Viborg Kommune:

- indarbejder en tydelig kobling mellem klima- og erhvervspolitik i klimaplanen
- undersøger potentialet for kombinerede erhvervs- og VE-områder ved den nye motorvej
- anvender energiplanlægning som et aktivt redskab til erhvervsudvikling

En strategisk tilgang til vedvarende energi kan gøre Viborg Kommune til en foregangskommune, hvor grøn omstilling og erhvervsvækst går hånd i hånd.